POLSKA INFORMACJA POLITYCZNA
agencja publicystyczna
INFORMATION POLITIQUE POLONAISE . AGENCE DE PRESSE
ADRES: WARSZAWA, UL. MATEJKI 10. ADRES TELEGR. »POLINF« TEL. 7.00-95. KONTO P.K.O. 171.90.

Nr.36/75/ Warszawa, dnia 26 listopada 1937r

W SPRAWIE POLAKÓW ZA OLZĄ

Społeczeństwo polskie śledzi stale z najżywszym i serdecznym zainteresowaniem przebieg nieustępliwej walki ludu polskiego za Olzą o uznanie przez władze czeskie jego praw w dziedzinie narodowej, społecznej i gospodarczej.

Od chwili,gdy - wkrótce po wojnie światowej - rządy na Śląsku zaolzańskim przeszły w ręce władz czeskich, ludność polska tej ziemi stanęła w obliczu stałej, systematycznej i wszechstronnej presji, zwróconej przeciw narodowemu stanowi posiadania Polaków za Olzą.

Rozmiary i skutki tej presji najlepiej oceniać może sama mniejszość polska w Czechosłowacji. Te też wysunięte wobec czynników czeskich postulaty tej ludności dają najwłaściwszy obraz zarówno wyrw, uczynionych w polskim stanie

posiadania przez dotychczasową presję czechizacyjną, jak i tych wszystkich zmian, które dokonać się muszą w obecnym systemie rządzenia na Śląsku zaolzańskim, aby ludność polska tej dzielnicy mogła bez przeszkód rozwijać swe życie narodowe.

Postulaty te zostały w sposób jasny, ścisły i rzeczowy sformułowane w memoriale, złożonym Rządowi Czeskosłowackiemu przez posła polskiego w parlamencie praskim, Dra. Wolfa.

Dr. Wolf wysuwam pierwsze miejsce żądanie całkowitej zmiany dotychczasowej polityki, stosowanej przez władze czeskie w szkolnictwie, a więc przede wszystkim zapewnienia swobody kształcenia dzieci w szkołach polskich i nie ograniczania woli rodziców w tym względzie przez stosowanie systemu presji gospodarczej i politycznej. Memoriał domaga się również wycofania dzieci polskich ze szkół czeskich oraz odbudowy szkolnictwa polskiego w rozmiarach, odpowiadających stanowi liczebnemu ludności polskiej.

Z postulatów gospodarczych niezmiernie ważne jest żądanie zaprzestania polityki czechizacyjnej w kopalniach i hutach śląskich, a w konsekwencji - zaniechania stałej praktyki masowego wydalania robotników polskich i upośledzania ich na każdym kroku w zakresie pracy. Dr. Wolf domaga się również równouprawnienia Polaków w dziedzinie koncesji gospodarczych.

Memoriał żąda zaprzestania tępienia inteligencji polskiej i zaniechania systematycznie dotychczas stosowanej metody konsekwentnego obsadzania przez czeskich proboszczów parafii katolickich w okolicach o większości polskiej. Dalsze postulaty memoriału idą w kierunku rzetelnego wykonania postanowień ustawodawstwa językowego co do używania języka polskiego w urzędowym kontakcie z ludnością polską, zaniechania niesłusznych konfiskat dzienników polskich itd.

Zestawmy obecnie tych kilka, przykładowo wyliczonych postulatów mniejszości polskiej w Czechosłowacji ze słowami, jakie w sprawie tej mniejszości wypowiedział premier czeskosłowacki Hodża w swym niedawnym exposé w komisji budżetowej parlamentu praskiego.

P.Hodża oznajmił swój zamiar negocjowania z przedstawicielami ludności polskiej na temat jej potrzeb / o co - nawiasem mówiąc - ludność ta zabiegała od lat najzupełniej bezskutecznie/. Zapowiedział otwarcie równoległych klas polskich przy szkole handlowej w Orłowej, stopniowy powrót do Cieszyna i Bogumina przeniesionych stamtąd w głąb kraju kolejarzy polskich oraz przejęcie na etat państwa gimnazjum polskiego "Macierzy".e Orłowej.

Zestawienie też memoriału ze słowami premiera czeskosłowackiego jest dostatecznie wymowne i zwalnia nas od szczegółowych komentarzy.

Uderza przede wszystkim ułamkowość w sposobie potraktowania przez p.Hodżę spraw ludności polskiej w Czechosłowacji, ułamkowość która razi szczególnie jaskrawo na tle całości problemu.

Chcielibyśmy jednak uważać słowa premiera Hodży za początek zwrotu polityki czeskiej w stosunku do Polaków za Olzą. Wobec dotychczasowych, długoletnich doświadczeń musimy się jednak z góry zastrzec, że radykalną zmianę poglądów opinii polskiej wywołać mogą nie paliatywy, lecz realne rozwiązanie problemu. Wartość, jaką będziemy przykładali do słów, wypowiedzianych obecnie przez premiera Hodżę, odpowiadać będzie wartości konkretnych zarządzeń, przy pomocy których Rząd Czeskosłowacki w zasadniczy i wyczerpujący sposób zagwarantowałby ludności polskiej za Olzą swobodę rozwoju jej narodowego życia.

Chcielibyśmy, by oczekiwane fakty nie zaprzeczyły wrażeniom, jakie czynią zapowiedzi premiera Hodży.
